

LOPEND VUUR

NUMMER 4

AUGUSTUS 1996

Lopend Vuur

is een uitgave van:

Te Voet

Vereniging van wandelaars

Voor meer en betere wandelmogelijkheden

contactadres Wim de Jong
Lange Wal 68
6826 NE Arnhem
026 - 3621209

Contributie f 25,00 per jaar
of - 10,00 zonder blad
GIRONUMMER 372685
TE VOET Amsterdam

Aan dit nummer werkten mee

Wim de Jong
Vladimir Mars
René van Eijk
Rob Wolfs

Redactie adres

Breukinklaan 81
6951 NG Dieren
0313 - 422214

INHOUDSOPGAVE

BESTUURSMEEDEDELINGEN	3
REGIO ADRESSEN	4
UIT DE REGIO	5
BIJ ALKMAAR BEGINT DEN VICTORIE	8
EENHEID IN VERSCHIEDENHEID	10
VAN CADZAND TOT CALLANTSOOG	11
ALGEMENE LEDENVERGADERING TE HOLTEN	13
VOETPADENDAGEN	14
DE DIJKEN OP, DE KADES AF	15

BESTUURSMEEDEDELINGEN

Nu officieel

Tijdens de jaarvergadering is de nieuwe structuur van de vereniging, met een dagelijks bestuur (DB) en een algemeen bestuur (AB), door de aanwezige leden goedgekeurd. Door te werken met een klein DB kan sneller worden ingespeeld op ontwikkelingen. Het AB krijgt een meer adviserende rol en komt slechts enkele malen per jaar bijeen. Binnen dit AB zitten leden die ook in verwante organisaties actief zijn en daardoor veel kennis hebben opgedaan op wandelgebied. Meer over de bestuurswijziging leest u in het verslag van de jaarvergadering elders in dit nummer.

Veel werk

Er liggen nogal wat taken op ons te wachten. Met de uitvoering hiervan is inmiddels begonnen. Zo zijn er al een aantal vergaderingen geweest waarbij de samenwerking met Nemo en Nivon via het *Kruispunt Onverharde Paden* verder is ingevuld. Ook is er aandacht voor het landelijk thema 'WATERSCHAPPEN'. De interne communicatie zal worden bevorderd door een regelmatig overleg tussen DB en regio-coördinatoren. De eerste bijeenkomst vindt plaats op 30 juni.

Het organiseren van dit nummer van Lopend Vuur vraagt ook het nodige aan tijd en creativiteit. Daarnaast is er de ledenadministratie en de financiële administratie. De overdracht van de oude naar de nieuwe penningmeester is inmiddels geschied, maar het werk ligt er niet om.

Geld

Slechts een beperkt deel van u heeft het lidmaatschapsgeld voor 1996 inmiddels betaald. Wij verzoeken iedereen, die dit nog niet heeft gedaan, gebruik te maken van de bijgesloten acceptgiro. Zonder uw bijdrage is het onmogelijk Te Voet als belangenvereniging voor de wandelaar goed te laten functioneren.

Actieve Leden

Naast geld zijn actieve leden een tweede voorwaarde om te kunnen blijven functioneren. In de meeste regio's is er behoefte aan meer leden die een actieve bijdrage willen leveren. Dit kan een eenmalige activiteit zijn (helpen bij de Voetpadendagen) maar ook voor een meer permanente taak (publiciteit of voorlichting) bent u welkom. Meer info is verkrijgbaar via de regio-coördinator. Voor enkele delen van het land zoeken wij ook nog zo'n coördinator. Het gaat hier om Noord- en Midden Limburg en Oost-Brabant. Stuk voor stuk prachtige gebieden waar veel werk voor Te Voet ligt. Als u belangstelling hebt om in zo'n gebied de spil te zijn voor onze vereniging, dan hoor ik dat graag van u.

Toekomst

Het is eerder geconstateerd. In het afgelopen jaar is op een aantal punten succes geboekt, maar er zijn ook dingen fout gegaan. De start hebben we achter de rug. Nu gaat het om doorzetten en uitbouwen. Te Voet wordt langzaam maar zeker een bekende naam in het Nederlandse wandelwereldje. En, als je iets

wilt bereiken, dan moet je eerst gezien worden. De aandacht voor wandelend Nederland neemt, ook vanuit de overheid, toe. Dit maakt een *gezonde toekomst* voor Te Voet mogelijk. Als bestuur zullen wij hieraan ons steentje bijdragen. Wij hopen daarbij zeker op uw steun.

Wim de Jong

REGIOCONTACTADRESSEN

Groningen, Friesland, Drente Lineke Withaar Reinder Broismawel 21 8915 DE Leeuwarden 058-2155492	Overijssel Gé Westgeest Ganzenmarkt 22 7631 EN Ootmarsum 0541-293351	Gelderland Marleen Koning Laan van Presikhaaf 48-2 6826 CK Arnhem 026-3615439	Utrecht Nico Hoogerbrug Barnsijs 37 3435 BM Nieuwegein 030-6040722
Noord-Holland Wouter Kleijn Ruyschstraat 94-III 1091 CG Amsterdam 020-6944147	Zuid-Holland Ger Vries Spenerstraat 16 3334 AL Zwijndrecht 078-6120183 Jan Rijnburger Straat van Ormoes 119 2622 KD Delft 015-2622231	Zeeland Pieter Potrey Nieuwe Haven 19-21 4331 JX Middelburg 0118-640942	Noord-Brabant en Limburg Wim de Jong (a.i.) Lange Wal 68 6826 NE Arnhem 026-3621209

UIT DE REGIO

Regio Gelderland

Meerhoofdig

Gelderland zoekt nog steeds meerdere regiocontact-adressen voor korte communicatielijnen met de leden. Eén aanspreekpunt werkt niet. Willen we er met z'n allen een slagvaardige regio van maken, dan zijn er meer actieve leden nodig. De lokale publiciteit moet ook door meerdere leden gedragen worden. Andere regio's hebben inmiddels ook een meerhoofdige leiding en dat werkt beter.

Kennismaking

In het najaar volgen weer diverse kennismakingswandelingen voor (nieuwe) leden. Meer informatie volgt in de regionale nieuwsbrief die volgens planning eind augustus uitkomt. U kunt ook bellen met Dick Westerbeek (0318-617107).

Wageningse Eng

Te Voet-Gelderland organiseert in het kader van de Landelijke Voetpadendagen op zaterdag 12 oktober een wandeling in Wageningen. Deze wandeling kan zowel individueel als met gids gelopen worden. De werkgroep 'Wageningse Eng' heeft inmiddels kleine successen geboekt. Voetpaden zijn verbeterd danwel in ere hersteld. Zowel de oude als de nieuwe situatie zullen tijdens de wandeling aan bod komen. Reserveer de datum alvast in uw agenda. Meer informatie volgt in de regionale nieuwsbrief.

Belangenbehartiging

De Gelderse werkgroep belangenbehartiging is na wat aanloopproblemen nu dan toch echt van start. Momenteel bestaat de groep uit een zestal actieve leden.

Een van de doelstellingen is het bemiddelen bij knelpunten op bestaande wandelroutes. De behandeling van een klacht vereist doorgaans een bezoek aan het betreffende gebied om te bekijken wat er nu exact aan de hand is. Om niet al teveel beslag te hoeven leggen op de kostbare vrije tijd van leden zou een betere spreiding van het ledenbestand over de gehele provincie vereist zijn. Momenteel komen alle leden uit de driehoek Ede - Apeldoorn - Nijmegen. Dus Achterhoek en Veluwe bewoners...

Hiernaast houdt de groep zich bezig met op de toekomst gerichte beleidsplannen van lokale en regionale overheden en met voorlichting. Zo heeft de groep bijvoorbeeld contact opgenomen met de 'Stichting tot herstel van het historisch landschap' in Elburg. Mogelijk dat dit contact leidt tot meer aandacht voor oude (kerke)paden in de streek.

Voor meer informatie over de werkgroep, of het aanvragen van een knelpuntformulier kunt u contact opnemen met Nico Vlasveld, tel. 026-3810964.

Regio Noord-Holland

Grote belangstelling

De activiteiten van de afgelopen tijd werden goed bezocht. Op de thema-avond over het tot stand komen van wandelroutes die onder het motto 'Ontmoet de makers' in Alkmaar gehouden werd, kwamen zo'n zeventig mensen. Tot de sprekers behoorden vader en zoon Mönch, die vertelden over het Zuiderzeepad.

De wandeling op Wieringen trok ongeveer hetzelfde aantal mensen. Het grotendeels onverharde rondje om het eiland is zeer de moeite en samen met het mooie weer leidde dit tot een plezierige kennismakingswandeling.

Najaar

Voor het najaar staan de volgende twee wandelingen gepland. Op zaterdag 21 september lopen we in het zuidwesten van de provincie. We vertrekken dan van station Overveen om 10.30 uur. We eindigen ook weer bij dit station. Op zondag 17 november lopen we van station Beverwijk naar station Castricum. Vertrek ook hier om 10.30 uur.

Regio-bijeenkomst

Vlak voor de landelijk ALV heeft Te Voet Noord-Holland een bijeenkomst gehouden in Haarlem. Behalve de regio-coördinatoren en leden van de werkgroep Haarlem had helaas verder niemand de moeite genomen hierbij aanwezig te zijn.

Ondanks deze wat lage en vooral eenzijdige opkomst was het een nuttige vergadering. Besproken werd hoe de belangenbehartiging vorm gegeven moet worden. De werkgroep Haarlem heeft aan diverse instanties brieven gestuurd naar aanleiding van enkele concrete knelpunten, zoals de verbindingen tussen diverse natuurgebieden.

Ook de ALV kwam ter sprake. Enkele leden van Te Voet Noord-Holland hadden een brief aan de ALV gestuurd, waarin de gang van zaken rond het aftreden van Harm Piek als voorzitter betreurd werd. Te Voet Noord-Holland ging unaniem achter deze brief staan, en sprak het volledige vertrouwen uit in Harm Piek, die ook in deze regio zeer actief is.

Verder werden nog enige suggesties gedaan richting ALV en de regio deed het aanbod om de volgende ALV in Noord-Holland te organiseren.

Overnachtingsadressen

Onze regio wil graag een lijst van overnachtingsadressen maken langs de LAW's in de provincie: Zuiderzeepad, Texelpad, Waterlandpad en Duin- en Polderpad. Heb je dergelijke adressen, stuur ze dan naar Ank Buis: Queridostraat 37, 2024 HD Haarlem.

Regio Zuid-Holland

Kennismakingswandeling

Op zondag 22 september a.s. organiseert de regio Zuid-Holland weer een kennismakingswandeling. Met name voor nieuwe leden, voor leden die wandelmaatjes zoeken en belangstellenden die overwegen lid te worden.

Plaats en tijd worden nog vastgesteld. Nadere informatie bij de regio-coördinator of in de volgende regionale nieuwsbrief.

Wandelcafé

Vanaf september organiseert Te Voet Zuid-Holland elke laatste zondag van de maand het fiets/wandelcafé in het Nivon-centrum in Rotterdam (Dirk Smitstraat 76). Op zondag 29 september spreekt Steven van Schuppen over het thema 'Wandelroutes in het Groene Netwerk in Zuid-Holland'. Aanvangstijd is 12.00 uur en de toegangsprijs bedraagt f 2,50. Andere onderwerpen die in september aan bod komen: zondag 15 september 'schoenreparaties' en zondag 22 september 'wandelen in Nepal'.

Voetpadendagen

De regio Zuid-Holland neemt tijdens de voetpadendagen op 12 en 13 oktober in 1996 ook weer twee wandelingen voor zijn rekening. De eerste route wordt in de omgeving van Haastrecht gepland en de tweede in de buurt van Etten-Leur in Noord-Brabant. Zie verder de nog te verschijnen speciale krant.

Wandelen met de makers

Te Voet Zuid-Holland wil een aantal makers van wandelroutes en wandelgidsen uitnodigen om als gids een wandeling te begeleiden. We willen in november met deze serie wandelingen starten en daarna elk kwartaal een wandeling organiseren.

Wandeloverleg

Een aantal leden van Nemo en Te Voet in Zuid-Holland is enige maanden geleden gestart met dit overleg. De leden van de groep nemen deel op persoonlijke titel en werken samen aan concrete cases op het gebied van belangenbehartiging. Op dit moment zijn onderhanden: de herinrichtingsplannen voor de Krimpenerwaard en Midden-Delfland/Abtswoude. Verwacht wordt het rapport over 'Het Groene Netwerk in Zuid-Holland'. Misschien het begin van een regionaal kruispunt?

Wandelmaatje

Ben je op zoek naar een wandelmaatje, dan kun je bij de regio-coördinator een 'opgaveformulier wandelmaatje' aanvragen. Na inzending van het ingevulde formulier (wel een aan jezelf geadresseerde

envelop met postzegel meesturen!) ontvang je een lijst met adressen en telefoonnummers van leden die ook wandelmaatjes zoeken. Je kunt dan zelf contact leggen of door één van hen worden gebeld.

Regio Utrecht

Enthousiast en actief

In de regio Utrecht hebben we in het eerste halfjaar van 1996 twee wandelingen georganiseerd, één in Baarn en één in Maarssen. De wandelingen werden met veel enthousiasme opgezet en het commentaar was lovend. Er kwamen zelf schriftelijke bedankjes binnen. Maar om nu te zeggen dat er op de wandeldagen veel leden van de Regio Utrecht komen, dat niet. Terwijl de wandelingen eigenlijk opgezet zijn om de leden van Te Voet de kans te geven tot onderlinge communicatie. Ook het sturen van de regionale nieuwsbrief levert weinig respons op. Het lijkt erop dat iedereen het leuk vindt om lid te zijn en de vereniging te steunen. Maar we kunnen alleen een actieve vereniging zijn als iedereen zijn steentje bijdraagt.

Beleidsplannen

We willen in 1996 gemeenten en andere beheerders van terreinen erop attent maken dat we als vereniging de belangen van voetgangers en wandelaars behartigen. Ook hiervoor geldt dat de huidige actieve groep een direct beroep moet doen op andere leden in het Utrechtse. Hierbij denken we bijvoorbeeld aan het bijwonen van voorlichtingsavonden of doorlezen van nieuwe bestemmingsplannen.

Voor twee projecten loopt er al een dergelijk initiatief: 'Noorderpark' en 'Leidsche Rijn' worden door ons op de voet gevolgd. Maar het is altijd nuttig en veel eenvoudiger om reeds bij het begin van een project, het opstellen van een bestemmings- of uitbreidingsplan, in te spreken en het plan bijvoorbeeld wandelvriendelijk te maken.

Wandelpadenoverzicht

Het wandelpadenoverzicht zal in 1996 herzien en aangepast worden, zodat er in de loop van 1997 een nieuwe versie beschikbaar is. Wijzigingen die dan aangebracht zullen worden zijn bijvoorbeeld drie stadswandelingen in Amersfoort en Utrecht en de vermelding van de voetveren in de provincie Utrecht. Er worden door leden van de vereniging wandelingen nagelopen die jaren geleden zijn uitgezet. Deze wandelingen worden aangepast zodat ze toch in het wandelpadenoverzicht kunnen worden opgenomen.

Wandelmaatjes

Het project 'Wandelmaatjes' loopt stilaan door. Omdat de coördinatrice naar een andere regio verhuist, zijn we op zoek naar iemand die dit project verder wil gaan begeleiden.

Regio Overijssel

Scheperspad blijft dicht

B&W van Holten hebben het bezwaar van de Vereniging voor Wandelaars "Te Voet" om het Scheperspad niet beschikbaar te stellen om er te wandelen voor kennisgeving aangenomen.

De raad nam in het verleden het besluit, dat het pad wordt afgesloten voor openbaar verkeer. Dit besluit wordt niet herzien.

Holtens
Nieuwshaleid
9 mei 1996

BIJ ALKMAAR BEGINT DE VICTORIE !

Belangrijke jurisprudentie voor Wegenwet: gemeente Egmond wint rechtszaak van bezwaarmakende boeren. Openbaarheid van onverharde jaagpaden langs Hoever- en Bindervaart hersteld, evenals toegankelijkheid door middel van nieuwe overstapjes.

Egmonder jaagpaden: test-case

Op 26 februari 1996 heeft de president van de arrondissementsrechtbank te Alkmaar, mr. G.J.A. van Unnik een verzoek van drie betrokken boeren om de door de gemeente Egmond aangekondigde herstelwerkzaamheden langs genoemde jaagpaden op te schorten en een 'voortopige voorziening' te treffen afgewezen. Tegen deze uitspraak staat géén hoger beroep open.

Goed nieuws dus voor wandelgeuzen!

Voor het eerst sinds lange tijd is er weer een eenduidige, harde uitspraak beschikbaar, die bewijst dat de Wegenwet *still kicking and alive* is en dat er niet zomaar met de openbaarheid van erkende, op de Wegenlegger staande voetpaden gesold kan worden!

Voorgeschiedenis

Het recht om langs jaagpaden als die tussen Alkmaar en Egmond aan de Hoef of Egmond-Binnen rustte destijds op een van oorsprong Franse wet uit 1669, de 'Ordonance pour les eaux et forêts'. Hier van kracht van 1811 tot 1908, toen de Rivierenwet in werking trad. Nadien zijn deze jaagpaden conform de provinciale Wegenreglementen in de *Wegenliggers* als openbaar voetpad opgenomen. Krachtens de Wegenwet van 1930 zijn ze ook weer in de opvolgers van de *Wegenliggers*, de *Wegenleggers* terecht gekomen. Artikel 49 van de nog steeds vigerende Wegenwet bepaalt dat "een weg, welke op den legger voorkomt, wordt aangemerkt als te zijn openbaar". En volgens artikel 7 kan die open-

baarheid slechts op 2 manieren doorkruist worden:

1. wanneer de weg gedurende 30 achtereenvolgende jaren niet voor een ieder toegankelijk is geweest;
2. wanneer hij door het bevoegd gezag aan het openbaar verkeer is onttrokken.

Inhoud van de rechterlijke uitspraak

Het eerste punt vond de president van de rechtbank niet van toepassing. Weliswaar heeft de abdij van Egmond als betrokken landeigenaar in het verleden meermalen geprobeerd om B&W het jaagpad langs de Bindervaart van de legger te laten halen. Men gebruikte als argument dat er in de praktijk weinig of geen gebruik van werd gemaakt, maar het is nooit gelukt. De paden staan op de legger, zijn nooit door een beschikking van B&W aan de openbaarheid onttrokken. Kortom, ze zijn nog steeds openbaar.

Het tweede punt ligt wat ingewikkelder. Hier werden de door de boeren aangedragen bewijzen wel degelijk door de rechter op hun geldigheid getoetst. Zo oordeelde hij dat het verdwijnen van een brug niet hoeft te betekenen dat een pad niet meer toegankelijk is. Een pad kan van meerdere kanten uit gebruikt worden en hoeft niet van begin tot eind beloopbaar te zijn. De president hecht in dit verband mede waarde aan het feit dat de paden sinds 1952 (het jaar van de laatste Wijzigingslegger) in meerdere of mindere mate zijn gebruikt door wandelaars en vissers.

Verder merkte hij op dat het bord met de tekst *Verboden Toegang* - nog daargelaten de vraag of het enkele plaatsen van een dergelijk bord voldoende is om het openbare karakter aan een weg te ontnemen - slechts 15 jaar ter plaatse gehangen heeft. Aan de gestelde termijn van 30 achtereenvolgende jaren is daarmee niet voldaan.

Tot slot concludeerde hij dat B&W van Egmond zich terecht bevoegd achtte om de paden te herstellen en "daartoe zonodig bestuursdwang toe te passen".

Exit boeren...

Tijdens een ambulante interview kortgeleden met een journaliste van *te voet, wandelkrant van Nederland* mocht ik constateren dat de door de gemeente ingeschakelde aannemer z'n werk reeds had gedaan. Bijna alle over- of omstapjes en bruggetjes zijn weer in hun oude luister hersteld. Helaas blijken enkele dwarstiggende boeren hun oude bordjes 'Verboden Toegang' en 'Hier waak ik!' nog steeds niet verwijderd te hebben. Kinderachtig. Slechte verliezers....

Enkele conclusies

- Wandelaars moeten Wegenwet en Wegenleggers koesteren.
- Wandelaars moeten in geval van (wederrechtelijke) verbodsbordjes op openbare paden de gemeente verzoeken deze te verwijderen - anders kan dit later in een rechtszaak tegen hen gebruikt worden. Ook moet het ontbreken van vlonders of bruggetjes terstond gemeld worden aan de afdeling gemeentewerken. Immers ook dit kan door de rechter meegewogen worden als het gaat om de 'fysieke ontoegankelijkheid' van een pad.
- Moeilijke, betwiste paden moeten door wandelaars periodiek belopen worden, liefst in gezelschap van een ambulante notaris. Waarvan akte!

Vladimir Mars

Pied à terre

kaarten en gidsen voor actieve vakanties
maps and guidebooks for outdoor leisure

Singel 393
1012 WN Amsterdam
tel (020) 627 44 55
fax (020) 620 89 96

winkel open: ma - vr 11.00 - 18.00 uur
za 10.00 - 17.00 uur

koopavonden: donderdag 1 april - 1 sept.
en donderdag voor sint en
kerst 18.00 - 21.00 uur

gelegen in het
centrum,
achter
het Spui:
tramlijnen
1, 2, 5 of 11
vanaf CS

Postorderservice op
schriftelijke bestelling:
vraag gratis Leverings-
programma aan!
Pin-mogelijkheid

Nu met verruimde openingstijden
en verdubbelde winkel!

EENHEID IN VERSCEIDENHEID

Nieuw samenwerkingsverband

Te Voet gaat zich vanaf juni 1996 samen met Nemo en Nivon in het kersverse *Kruispunt Voetpaden* sterk maken voor behoud en uitbreiding van wandelmogelijkheden in de vorm van toegankelijke en bij voorkeur onverharde voetpaden.

De drie verenigingen willen hiermee hun activiteiten voor dit soort concrete belangenbehartiging naar buiten toe onder één noemer brengen. Na een proefperiode van twee jaar willen zij bekijken of het Kruispunt in een zelfstandige rechtspersoon (bv. een stichting) ondergebracht kan worden en zo uit kan groeien tot een aanspreekpunt voor derden zoals pers, politici, overheden, terreinbeheerders en wandelaars. Het is bedoeld als vervolg op het Steunpunt Red Onverharde Paden (SROP) dat indertijd door Nemo is opgezet. Nemo brengt haar steunpunt onder in het nieuwe Kruispunt.

Enkele taken van het Landelijk Kruispunt

- 1 verzamelen, registreren, rubriceren en toetsen van knelpunten en bedreigingen in de toegankelijkheid van wandelpaden.
- 2 (helpen) opzetten van regionale kruispunten vanuit de gedachte dat belangenbehartiging zo dicht mogelijk bij de basis dient te geschieden.
- 3 afspraken maken over de onderlinge uitwisseling van gegevens met regionale kruispunten.
- 4 maken van een draaiboek waarin voor veldwerkers relevante inspraakprocedures, juridische mogelijkheden, briefvoorbeelden zijn opgenomen: deskundigheidsbevordering in praktische zin.
- 5 verzorgen van landelijke publiciteit over doelstellingen en acties.
- 6 signaleren van relevante planvorming op landelijk of provinciaal gebied, zoals ruilverkavelingen, herinrichtingen, strategische groenprojecten en dit terugkoppelen naar regionale kruispunten en het al bestaande Wandelplatform.

Opzet

Een contactgroep bestaande uit bestuursleden van de drie verenigingen houdt toezicht en komt eens per kwartaal bijeen. Zij ontwikkelt globale beleidslijnen, evalueert belangenbehartigingsactiviteiten en stemt deze op elkaar af. Voor Te Voet heeft momenteel voorzitter Vladimir Mars hierin zitting, gesecondeerd door Jan Hogenbirk & Eeffien Huizing, ons secretaris-duo voor Externe Zaken.

Binnen het Kruispunt spelen twee soorten activiteiten: landelijke en regionale. Het landelijke coördinatiepunt zetelt in het kantoor van Nemo te Amsterdam, is tenminste drie dagen per week te bereiken en wordt ook bemenst door de staf van Nemo, met ondersteuning van vrijwilligers van de andere organisaties. Voor Te Voet heeft Jan Hogenbirk hiervoor tijd vrijgemaakt. De inbreng van het Nivon geschiedt via haar landelijke werkgroep Stappen.

Regionale activiteiten van Te Voet, Nemo, plaatselijke Nivon-afdelingen en individuele 'wandelaars' worden ondergebracht in regionale Kruispunten. Deze kunnen na overleg gebruik maken van aanwezige faciliteiten van genoemde verenigingen. In Zuid-Holland functioneert momenteel het al langer bestaande, informele Wandeloverleg tussen wandelaars van diverse komaf als een soort regionaal Kruispunt *avant la lettre*.

Uitvoering

Momenteel is de contactgroep samen met de staf van Nemo nog aan het nadenken over een werkplan voor 1996/7, op basis van de uitgezette beleidslijnen, beschikbare capaciteit en middelen. Meer informatie bij Nemo (Menno Sybrandy, Jack Ubachs of Peter Spruijt), Westerpark 2, 1013 RR Amsterdam, 020 - 681 70 13.

Te Voet:

Jan Hogenbirk 020 - 64 53 935

Eeffien Huizing 0182 - 50 14 83

Vladimir Mars 020 - 684 12 82

Vladimir Mars

Van Cadzand tot Callantsoog

De duinen nader bekeken.

Op een zonovergoten zaterdagmorgen loop ik over de Waalsdorpervlakte. Het is moeilijk voor te stellen dat hier meer dan vijftig jaar geleden zoveel doden vielen. De rust is bijna bedwelmend. Ik zie het sobere monument en sta er even bij stil.

Als ik verder loop schiet er een groene specht voorbij. Zijn geluid achtervolgt mij al sinds Walcheren, maar nu laat hij zich in volle glorie zien.

In april ben ik begonnen met wat moet uitmonden in een rondje langs de rand van Nederland. Ik ben gestart met de kuststreek en loop zo achtereenvolgens het Deltapad, het Visserspad en het Duin- en Polderpad.

Dat betekent duinen, duinen en nog eens duinen. Toch is er afwisseling genoeg. De hoge smalle duinen van Walcheren geven een totaal ander beeld dan de waterleidingduinen verder naar het noorden. Eigenlijk verandert het duinlandschap per dag wandelen. Niet alleen de hoogte en de breedte, maar ook de vegetatie is aan verandering onderhevig.

Dat ik ook nog ander gebied doorkruis, blijkt de vierde dag: de Oosterscheldedam is aan de beurt. Het is een koele, maar droge dag wanneer ik het imposante bouwwerk nader. Dit is voor mij een bijzondere ervaring. Alle getallen, vroegere beelden en foto's ten spijt: al lopend ervaart men pas hoe gigantisch dit is. De tien kilometer die over dit gevaarte gelopen moeten, gaan door mijn verwondering sneller dan verwacht. Ik voel mij nietig.

Na deze dag voel ik mijn voeten wel en de warme douche is weldadig.

De wit-rode markering is voldoende; ook in de duinen en ik verdwaal slechts één keer omdat in het boekje links door rechts is vervangen, maar al na 100 meter zie ik in dat dit fout is. Ik loop terug naar waar de route echt verder gaat.

Wanneer ik na acht dagen Hoek van Holland nader, beperkt mijn kritiek zich tot de onvolledige vermelding van campings. Op de Brouwersdam bleek de camping pas op 1 mei open te gaan en dit was niet vermeld. Het gevolg was een kleine acht kilometer verder lopen. Daar had ik nooit op gerekend en dat viel ook bitter tegen. In Renesse was de vermelding van een camping onterecht, omdat op die plaats geen enkele camping stond. Verder mocht ik de Voornse duinen niet in (officieel), omdat ik geen lid was van Natuurmonumenten of een Landschap. Dat is jammer want het boekje maakte mij er wel op attent hoe mooi en bijzonder het gebied is. Het lijkt mij een goede zaak als de paden toch door zulke gebieden geleid worden.

Wanneer ik een week later de draad weer oppak, heb ik voor een dag gezelschap van een goede vriendin en is het weer zomers bij een temperatuur van 25 graden.

Hoewel het Visserspad aangeeft dat wij door het kassengebied van het Westland moeten, besluiten wij dwars te zijn en lekker in de brandende zon over het strand naar Scheveningen te wandelen.

De zon; de zee; het strand en goed gezelschap. Wat wil een mens nog meer ?!

Nou dat weet ik op de boulevard van Scheveningen wel: RUST.

In toenemende frustratie schuifelen wij voort in de mensenmassa.

De zee is nauwelijks meer hoorbaar en de geur van een willekeurige parfumerietent waait over ons heen.

Wanneer het terras later op de avond rustiger wordt en het gesprek een ongekende diepgang krijgt, gaat de zon schitterend onder en is de pil meer dan verguld.

In de twee daarop volgende dagen probeer ik iets nieuws met mijn schoenen uit.

Het experiment mislukt en ik zal nog dagen van de gevolgen last hebben: blaren.

Gelukkig halen twee vrouwen mij vlak voor Overveen in. Al pratend met hen vergeet ik de pijn en loop er nog een blaar of twee bij.

Het duinengebied tussen Noordwijk en Overveen is overigens heel mooi. De toegankelijkheid is beperkt en om enkele uren alleen met verdwaalde wandelaars te maken te hebben is een verademing na alle fietsers in Meijndel.

De Kennemerduinen tussen Overveen en Velsen zijn voor mij bekend terrein en ik besluit in mijn overmoed om de route iets in te korten en op eigen wijze weg het gebied te doorkruisen.

Dat lukt ook wel al blijken niet alle paden op de kaart toegankelijk te zijn. De tijd die ik win door een kortere afstand te lopen verlies ik vervolgens weer bij het puzzelen met de kaart.

Op de camping van Wijk aan Zee krijg ik een kop koffie aangeboden. Blijkbaar heeft dat een goed effect op mijn moreel, want de dag daarna loop ik door (weer) mooi duinenlandschap naar Bergen aan Zee. Tussen Egmond en Bergen mag ik nog een stuk over het strand. Voor het eerst maak ik bij de gang over het zand vloed mee en deze drijft mij verder richting de duinen door het mulle zand. Ik zie het wassende water en schat mijn kansen als ik noodgedwongen de stelde duinenwand moet opklauteren. Gelukkig komt het zover niet, want het lijkt mij een aanzienlijke klus.

Bij het Nivonhuis ben ik de enige kampeerder. Het waait behoorlijk en de temperatuur is niet om over naar huis te schrijven. Er zit ook nog eens regen in de lucht.

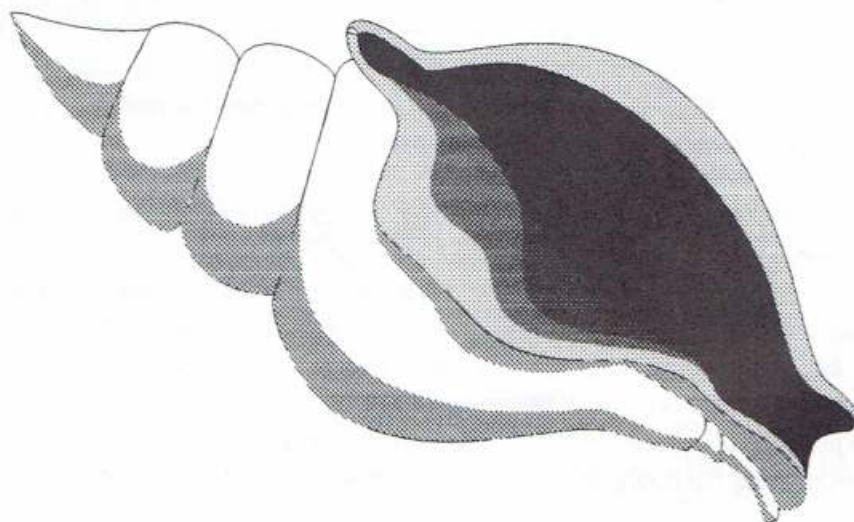
De volgende dag zal mijn laatste langs het Noordzeestrand zijn. Voor het eerst in die veertien loopdagen start ik met regenbroek en dat blijkt niet ten onrechte. Na in Groet door de horeca in de steek te zijn gelaten (alle cafés en restaurants dicht) gaat het regenen. Zo lijkt de Hondsbossche-zeewering nog kaler dan hij al is na al die duinenovervloed.

In Petten blijkt er een strandtentje open te zijn en zelden smaakte warme koffie zo lekker.

Als ik de volgende dag Callantsoog verlaat richting Den Oever, kijk ik nog een paar keer achterom naar de zo langzamerhand zo vertrouwde duinen. De tijd is rijp om hen achter mij te laten.

Het is mooi geweest. De waddenkust lonkt. Nieuwe grenzen; nieuwe vergezichten.

René van Eijk

Hoor het ruisen van de zee.....

Algemene Ledenvergadering in Holten

De jaarvergadering op 13 april 1996 werd bijgewoond door 32 leden, een vertegenwoordiger van de Vereniging Nemo en iemand van de Vereniging Vrienden van 't Holterpad. In verband met een actie om het Scheperspad, dat gedeeltelijk door aanwonenden bij hun tuinen is getrokken, weer als openbaar pad in gebruik te nemen, is voorafgaand een wandeling langs dit pad gemaakt. Een motie om deze actie te ondersteunen werd door de vergadering aangenomen.

Verslagen

De vergadering heeft ingestemd met het verslag van de ledenvergadering van 8 april 1995. De volledige notulen kunnen bij de secretaris van het bestuur worden aangevraagd tegen vergoeding van de kopieer- en portokosten.

De verslagen van de landelijke commissies werden ter vergadering door de coördinatoren toegelicht. Bij het overleg met Nemo en Nivon, met als resultaat de oprichting van het samenwerkingsverband 'Kruispunt Voetpaden' werd uitvoerig stilgestaan. Ook de contactpersonen uit de regio's hebben een toelichting op hun activiteiten gegeven.

Nieuw bestuur

Door het aftreden van Harm Plek als voorzitter was er een situatie ontstaan, waarbij het niet eenvoudig was een nieuw bestuur te formeren. De impasse kon worden doorbroken door Wim de Jong en Jan Hogenbirk voor het bestuur te vragen. Harm heeft de vergadering laten weten dat hij de instelling van een dagelijks- en een algemeen bestuur, een goed idee vindt. Sylvia Borg, Lineke Withaar, Carl Denig en Rob Wolfs blijven beschikbaar als algemene bestuursleden. Vladimir Mars, Frans Osseweijer, Jan Hogenbirk, Wim de Jong en Edith Leclercq werden benoemd als voorzitter, penningmeester en secretaris extern, resp. intern van het dagelijks bestuur. In verband met een door Jan Hogenbirk te maken voettocht zal Eeffien Huizing hem voorlopig vervangen, terwijl Edith als bestuurslid de ledenadministratie gaat verzorgen.

Financien

Na deze bestuursverkiezing kwamen de financiën aan de orde. Gezien het groeiend aantal leden - per 11 april stonden 915 leden ingeschreven - is de financiële positie van Te

Voet gezond te noemen. Voorwaarde is dan wel dat iedereen ook (op tijd) betaalt. Voor de regio's is dit jaar ca. 30% meer op de begroting gezet. Rob de Vogel, Nico Hoogerbrug en Ad Aerts zijn de leden van de Kascommissie 1996. Naar verwachting zullen dit jaar 3 Nieuwsbrieven gemaakt kunnen worden. Regio's kunnen zelf ook inkomsten verwerven door aan deelnemers van wandelingen een bijdrage te vragen of sponsors te werven.

Varia

- Het voorstel om 'Waterschappen & Wandelen' als actiepunten voor 1996-1997 te nemen, werd door de vergadering aangenomen. Het is de bedoeling om regionale waterschaps-groepen te vormen, die actief op zoek gaan naar dijken en kades die van belang zijn voor wandelroutes.
- De folder zal worden aangepast aan verschillende doelgroepen: de beginnende en gevorderde wandelaars.
- Tevens zal er een kennismakingspakket voor nieuwe leden worden samengesteld.
- Besloten werd de volgende jaarvergadering in Noord-Holland te houden.
- Activiteiten van Te Voet zijn op Internet te lezen:
homepage: \\www.dis.nl.\~tv_start.html
Er is ook een nieuwsbrief voor wandelaars op Internet: NL.wandel.

Wim de Jong

Voetpadendagen

Op 12 en 13 oktober worden voor de derde keer de Voetpadendagen georganiseerd. Wandelaars krijgen dan een unieke kans om kennis te maken met plaatselijke wandel- en natuurorganisaties. Deze organiseren wandelingen en excursies over vaak onbekende, onverharde paden. Dit jaar zal voor het eerst in heel Nederland worden gewandeld. Te Voet ondersteunt dit initiatief van harte. Alle regio-contactpersonen hebben inmiddels informatie en aanmeldingsformulieren ontvangen van Nemo, die de voetpadendagen coördineert.

Onverharde paden

Doel van dit evenement is om aandacht te vragen voor het behoud en de toegankelijkheid van voetpaden. Daarbij krijgen vooral de onverharde paden extra aandacht. Deze paden zijn goed voor de natuur en goed voor de wandelaar. De Voetpadendagen zijn ook een signaal aan de politiek om onverharde paden te beschermen, voorzieningen aan te leggen en meer te doen voor de rechtspositie van de wandelaar. Onverharde paden horen bij het landschap. Als kerkepad, vrijerslaantje, dodenpad of hessenweg vertelt het pad de geschiedenis van het landschap en van de mensen die er liepen.

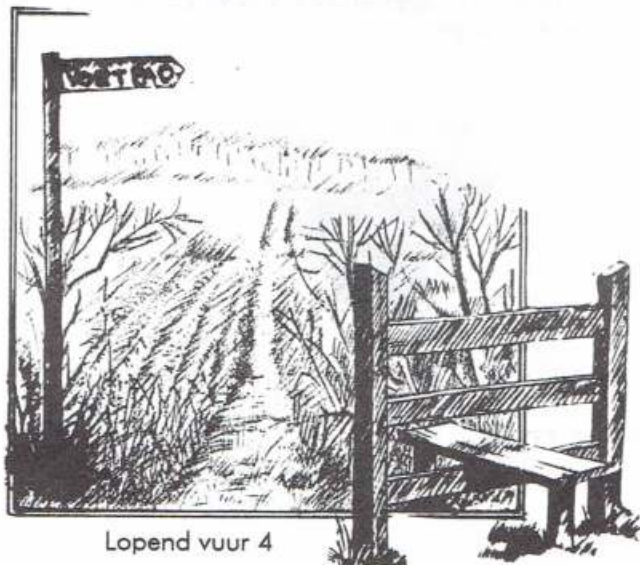
Frequent belopen

Wandelaars zijn over het algemeen te weinig op de hoogte van wandelmogelijkheden in hun buurt. Wanneer een pad nauwelijks wordt belopen, is de kans groter dat het verdwijnt. Het wordt ondergeploegd, bij een tuin getrokken of groeit dicht. Juridisch gezien moet een openbaar pad minimaal één keer in de dertig jaar worden belopen om toegankelijk te blijven. Vaak zijn echter voorzieningen zoals overstapjes en bruggetjes al verdwenen. Daarom is frequent belopen de beste bescherming voor deze paden. Tijdens de wandelingen op 12 en 13 oktober wordt ook getoond hoe is omgegaan met knelpunten.

Goed voor Te Voet

Vorig jaar hebben 22 organisaties totaal 56 wandelingen aangeboden. Ongeveer 3500 personen hebben deelgenomen aan de wandelingen. Natuurlijk is een dergelijk evenement zeer geschikt om aandacht te vragen voor Te Voet in de regio. Zo kan er een informatiestand bij het begin of einde van de wandeling worden geplaatst. Ook kan het gecombineerd worden met een kennismakingsdag voor leden uit de regio. Meer informatie kunt u krijgen via uw regio-coördinator of via Nemo : 020-6817013.

Wim de Jong

Lopend vuur 4

**VOETPADEN
DAGEN**
12 en 13 oktober 1996

ONTDEK DE ONVERHARDE PADEN!
voetsporen in zand, veen en klei

DE DIJKEN OP, DE KADES AF....

Waterschappen en wandelen

In de praktijk blijkt 'belangenbehartiging' een begrip zonder handen en vooral voeten. Heel wat leden van Te Voet willen best hun steentje als wandelactivist bijdragen, maar weten niet precies waar en hoe te beginnen. Er moet immers nog zoveel gebeuren als het gaat om de toegankelijkheid van oude en nieuwe voetpaden. Een goede ingang zouden de waterschappen kunnen zijn. Deze stellen zich immers steeds coöperatiever op naar wandelaars, als deze tenminste van zich laten horen. Op voorstel van het bestuur heeft de Algemene Ledenvergadering op 13 april te Houten daarom besloten voor het komend jaar de focus te richten op de waterschappen en een begin te maken met het vormen van regionale waterschapsgroepjes om veelbelovende, groene dijken en kades te her- of veroveren voor de wandelaar!

Recreatief medegebruik

De tijd lijkt rijp. Steeds meer waterschappen spreken de wens uit om in het kader van recreatief medegebruik van hun terreinen en waterlopen groene, extensieve recreanten als fietsers, kanoërs, roeiers, ruiters, hengelaars, schaatser en wandelaars ter wille te zijn. Dat kan men uit de wassende stroom rapporten en folders halen. Sommige waterschappen hebben de daad reeds bij het woord gevoegd, andere nemen nog een afwachtende houding aan. Niet zo verwonderlijk overigens: waterbeheersing is nog steeds hoofdzaak en al het andere bijzaak. Toch groeit ook bij de waterschappen het besef dat ze hun maatschappelijke functie meer moeten uitbouwen, zeker nu de burger meer betrokken raakt bij hun werk en gekozen kan worden in de besturen.

Aan de dijk timmeren

Tot dusverre zijn de wandelaars er bekaaid afgekomen, zeker vergeleken met de fietsers. En dat is voornamelijk aan ons zelf te wijten - laten we eerlijk zijn! Wij wandelaars moeten meer aan de weg timmeren, wij moeten ons als belanghebbende partij opwerpen, à la de fietsersbond ENFB en aarzelende waterschappen over de streep proberen te trekken. Hoe? Door eenvoudigweg een gesprek met ze aan te gaan, door met kennis van zaken voorstellen te doen om bepaalde dijken en kades voor ons open te stellen en toegankelijk te maken, door zonodig toegangsbeperkingen te suggereren (alleen buiten broedseizoen, geen honden, natuurlijke zonering), door bij financiële bezwaren te wijzen op diverse subsidieregelingen van rijk, provincie en landinrichtingsdiensten. In de praktijk blijken dijkgraven, voortlichters en diensthoofden van waterschappen veel welwillender tegenover recreatief medegebruik te staan dan men wel denkt. Zeker als ze te maken krijgen met georganiseerde wandelaars. Waterschappen zijn voor ons een aantrekkelijke partij. Kijk naar de cijfers: in totaal hebben ze zo'n 55.000 km aan waterlopen en 2.500 km aan primaire waterkeringen in eigen beheer en onderhoud - met daarnaast 125.000 km aan waterlopen onder toezicht. Langs de bredere waterlopen liggen ca. 30.000 km aan onderhouds- ofwel schouwpaden...

Regionaal

Een op waterschappen gericht wandelbeleid zal streeksgewijze moeten opereren. Te Voet leent zich daar als regionaal opgezette wandelaarsvereniging uitstekend voor. Zij kan goed inspelen op de onderling soms grote cultuurverschillen tussen de waterschappen. Zo zijn waterschappen in het zandige oosten van het land in de praktijk eerder bereid om op verzoek schouwpaden open te stellen dan die in het polderrijke Zuid-Holland. Alhoewel die in Noord-Holland weer wel toeschietelijk zijn. De Algemene Ledenvergadering heeft daarom op voorstel van het bestuur in april besloten om in het komende overleg met de regiocontacten dit landelijk actiepunt voor 1996/97 verder uit te werken. Mocht uw interesse gewekt zijn, bel dan even de contactpersoon in uw regio!

Opzet voor regionale waterschapsgroep

- 'trekker' plaatst oproep en formeert waterschapsgroepje in de regio;
- nadenken over knelpunten (dijken, kaden, oevers) en hun oplosbaarheid: korte en/of lange termijn;
- selectie van knelpunten en verdeling over één of meer waterschappen en taakverdeling;
- veldverkenning van knelpunten (weekend) en contact leggen met water- en recreatieschap (doordeweeks);
- afspreken verdere gang van zaken, planning, coördinatie, verslaggeving en pr.;
- presenteren concreet toegankelijkheidsplan en eventueel routenetwerk en regelen 'nazorg'.

Vladimir Mars

